

LUONNOS

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sijoitusrahastolakia ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annettua lakia. Esityksen tarkoituksena on panna kansallisesti täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi sijoitusrahastodirektiivin muuttamisesta avaintietoasiakirjojen käytön osalta.

Sijoitusrahastolakiin lisättäisiin säännökset siitä, että laissa säädetyt vaatimukset avaintietoesityksestä täyttäisi myös vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita koskevista avaintietoasiakirjoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen mukainen avaintietoasiakirja.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa huomioitaisiin edellä mainittuun asetukseen sisältyvän siirtymäajan päätyminen vaihtoehtorahastojen osalta. Laista kumottaisiin kansalliset säännökset ei-ammattimaisille asiakkaille annettavasta avaintietoesityksestä.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2023.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö	4
2.1 PRIIP-asetuksen muuttaminen	4
2.2 Sijoitusrahastodirektiivin muuttaminen	6
3 Nykytila ja sen arviointi	7
3.1 Sijoitusrahastolaki	7
3.2 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista	8
3.3 Laki Finanssivalvonnasta	9
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	9
4.1 Keskeiset ehdotukset	9
4.2 Pääasialliset vaikutukset	9
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset	9
4.2.2 Vaikutukset viranomaisiin	11
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	11
6 Lausuntopalaute	11
7 Säännöskohtaiset perustelut	11
7.1 Sijoitusrahastolaki	11
7.2 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista	12
8 Voimaantulo	13
9 Suhde muihin esityksiin	13
10 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	13
LAKIEHDOTUKSET	14
sijoitusrahastolain muuttamisesta	14
vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta	15

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 15.12.2021 direktiivin (EU) 2021/2261 direktiivin 2009/65/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse avaintietoasiakirjojen käytöstä siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten (yhteissijoitusyritykset) rahastoyhtiöiden toimesta, jäljempänä *sijoitusrahastodirektiivin muutosdirektiivi* tai *direktiivi*. Direktiivi on tullut voimaan 21.12.2021. Jäsenvaltioiden on julkaistava direktiivin noudattamisen edellyttämät kansalliset säännökset viimeistään 30.6.2022 ja sovellettava niitä 1.1.2023 alkaen.

Direktiivin taustalla on paketoituista sijoitus- ja vakuutusmuotoisista tuotteista, jäljempänä *PRIIP-tuotteet*, annettavia avaintietoja koskevan sääntelyn tuleminen sovellettavaksi myös sijoitusrahastojen ja vähittäismarkkinoille tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen osalta. Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat vuonna 2014 asetuksen (EU) N:o 1286/2014 vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista, jäljempänä *PRIIP-asetus*. PRIIP-asetuksella pyritään varmistamaan, että ei-ammattimaisten sijoittajien saatavilla olisi aina sijoitustuotteen muodosta riippumatta tiivistettyjä, vertailukelpoisia ja vakiomuotoisia tietoja asiakirjoissa, joita kutsutaan avaintietoasiakirjoiksi. PRIIP-asetukseen on sisältynyt siirtymäsäännös, jonka mukaan sijoitusrahastot on väliaikaisesti vapautettu PRIIP-asetuksen vaatimuksista. Siirtymäsäännös on voimassa 31.12.2022 asti.

Direktiivillä muutetaan siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/65/EY, jäljempänä *sijoitusrahastodirektiivi*. Sijoitusrahastodirektiivissä säädetään sijoittajille sijoitusrahastoista annettavasta avaintietoesitteestä, joka on toiminut esikuvana myös PRIIP-asetuksen mukaisille tiedonantovaatimuksille. Sijoitusrahastodirektiivin muutoksen tarkoituksena on välttää päällekkäiset tiedonantovaatimukset sijoittajaa kohtaan sen jälkeen, kun PRIIP-asetuksen mukainen siirtymäaika on päättynyt.

1.2 Valmistelu

EU-säädöksen valmistelu

Komissio julkaisi 15.7.2021 lainsäädäntöehdotuksen asetuksen (EU) N:o 1286/2014 muuttamisesta rahastoyhtiöitä, sijoitusyhtiöitä ja siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten (yhteissijoitusyritykset) ja muiden kuin yhteissijoitusyritysten osuuksista neuvoja antavia tai niitä myyviä henkilöitä koskevan siirtymäjärjestelyn jatkamiseksi (COM(2021) 397 final). Samalla komissio julkaisi myös lainsäädäntöehdotuksen direktiivin 2009/65/EY muuttamisesta siltä osin kuin on kyse avaintietoasiakirjojen käytöstä siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten (yhteissijoitusyritykset) rahastoyhtiöiden toimesta (COM(2021) 399 final).

Komission lainsäädäntöehdotusten tavoitteena oli jatkaa PRIIP-asetuksessa säädettyä siirtymäsäännöstä, sillä siirtymäsäännöksen päätyminen edellytti muutoksia myös PRIIP-asetuksen nojalla annettuun alemman asteiseen sääntelyyn. Komission mukaan näiden muutosten täytäntöönpanoon sekä oikeudellisen epävarmuuden vähentämiseen tarvittiin lisää aikaa. Siirtymäsäännös oli tuolloin voimassa 31.12.2021 asti ja komissio ehdotti sitä pidennettäväksi kuudella kuukaudella 30.6.2022 asti. Samalla komissio ehdotti sijoitusrahastodirektiivin muuttamista siten, että vaatimukset sijoittajille annettavista avaintiedoista voitaisiin täyttää PRIIP-asetuksen mukaisella avaintietoasiakirjalla.

Komission asetus- ja direktiiviehdotus sekä luonnos valtioneuvoston kirjelmäksi eduskunnalle komission ehdotuksista olivat lausuntokierroksella EU-asioiden komitean alaisessa rahoituspalvelut ja pääomaliikkeet -jaostossa (jaosto 10). Komission ehdotuksista annettiin eduskunnalle U-kirjelmä (U 39/2021 vp) 2.9.2021.

Komission ehdotuksista neuvoteltaessa Suomi suhtautui myönteisesti sijoitusrahastodirektiivin ja PRIIP-asetuksen avaintietoasiakirjoja koskevien vaatimusten yhdenmukaistamiseen. Suomi piti kuitenkin tärkeänä, että toimijoille ja viranomaisille varataan riittävästi aikaa sopeutua uusiin vaatimuksiin. Komission ehdotus muuttui Suomen neuvottelutavoitteiden mukaiseksi, kun siirtymäaikaa päätettiin lopulta jatkaa yhdellä vuodella.

Hallituksen esityksen valmistelu

Esitysluonnos on valmisteltu virkatyönä valtiovarainministeriössä. Esitysluonnos lähetettiin julkiselle lausuntokierrokselle [*päivämäärä*]. Lausuntoja pyydettiin yhteensä [...] viranomaiselta ja yhteisöltä. Lausuntopalautteen sisällöstä ja huomioon ottamisesta kerrotaan tarkemmin jaksossa 6.

Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat saatavilla julkisessa palvelussa osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksella VM107:00/2021.

2 EU-säädöksen tavoitteet ja pääasiallinen sisältö

2.1 PRIIP-asetuksen muuttaminen

Vuonna 2014 annetun PRIIP-asetuksen tavoitteena on ollut parantaa ei-ammattimaisten sijoittajien suojaa siten, että nämä voivat paremmin ymmärtää ja vertailla vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita sekä tehdä selkeisiin ja luotettaviin tietoihin perustuvia sijoituspäätöksiä. Avoimuuden lisäämisen ja yhdenmukaistamisen on katsottu hyödyttävän myös rahoituspalvelujen sisämarkkinoita luomalla tasapuoliset toimintaedellytykset PRIIP-tuotteille ja tarjoamiskanaville.

PRIIP-asetus koskee palveluntarjoajia, jotka valmistavat ja tarjoavat PRIIP-tuotteita ei-ammattimaisille sijoittajille. PRIIP-tuotteet on määritelty asetuksen 4 artiklassa ja niitä ovat lähtökohdaisesti sellaiset sijoitukset, joiden ei-ammattimaiselle sijoittajalle takaisin maksettava määrä voi vaihdella sijoituksen oikeudellisesta muodosta riippumatta, koska se on kytketty viitearvojen vaihteluun tai omaisuuserään, jota sijoittaja ei hanki suoraan. PRIIP-tuotteisiin kuuluvat siten muun muassa sijoitusrahastot, vaihtoehtorahastot, strukturoidut tuotteet sekä vakuutusmuotoiset sijoitustuotteet.

PRIIP-asetuksessa vahvistetaan yhtenäiset säännöt PRIIP-tuotteiden kehittäjän laatiman avaintietoasiakirjan (eng. *key information document*, KID) muodosta ja sisällöstä sekä avaintietoasiakirjan toimittamisesta ei-ammattimaiselle sijoittajalle. Avaintietoasiakirjassa annetaan tietoja sijoitustuotteen tärkeimmistä ominaisuuksista sekä siihen liittyvistä riskeistä ja kustannuksista. Näin vahvistetaan sijoittajansuojaa ja parannetaan sijoituspäätöksiin ja sijoitustuotteiden valintaan liittyvää prosessia.

PRIIP-asetuksen 32 artiklan mukaan sijoitusrahastodirektiivin mukaiset rahoitusyhtiöt, sijoitusyhtiöt sekä sijoitusrahastojen osuuksia koskevaa neuvontaa antavat tai niitä myyvät henkilöt on väliaikaisesti vapautettu PRIIP-asetuksen mukaisista velvoitteista. Siirtymäsäännös oli alun perin voimassa vuoden 2019 loppuun asti, mutta sitä myöhemmin vielä pidennettiin. Siirtymäaika perusteltiin sillä, että tuolloin sijoitusrahastoista sijoittajalle annettavan avaintieto-esityksen käyttöönotosta oli kulunut vain vähän aikaa. Siirtymäsäännös on ulottanut poikkeuksen myös muihin sellaisiin rahastoihin, joista laaditaan sijoitusrahastodirektiivin mukainen avaintieto-esitys.

Koska siirtymäajan päättymisen katsottiin edellyttävän muutoksia myös PRIIP-asetuksen nojalla annettuun alemman asteiseen sääntelyyn, Euroopan parlamentti ja neuvosto päättivät pidentää siirtymäaika vielä yhdellä vuodella 31.12.2022 asti. Pidentäminen toteutettiin antamalla 15.12.2021 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/2259 asetuksen (EU) N:o 1286/2014 muuttamisesta rahastoyhtiöitä, sijoitusyhtiöitä ja siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten (yhteissijoitusyritykset) ja muiden kuin yhteissijoitusyritysten osuuksista neuvoja antavia tai niitä myyviä henkilöitä koskevan siirtymäjärjestelyn jatkamiseksi, jäljempänä *PRIIP-asetuksen muutosasetus*. Tämä asetus annettiin samassa yhteydessä sijoitusrahastodirektiivin muutosdirektiivin kanssa. Siirtymäajan päätyttyä PRIIP-asetuksen avaintietoasiakirjaa koskevia vaatimuksia ja niitä täydentävää alemman asteen sääntelyä aletaan soveltaa myös aiemmin siirtymäsäännöksen piiriin kuuluneisiin toimiin.

PRIIP-asetuksessa valtuutetaan Euroopan valvontaviranomaiset laatimaan yhdessä teknisiä sääntelystandardeja, joissa määritellään tarkemmin avaintietoasiakirjan esitystapa ja sisältö, sen vakio muoto, riskien ja tuottojen esittämisessä ja kulujen laskemisessa käytettävät menetelmät sekä avaintietoasiakirjan tietojen uudelleentarkastelun edellytykset. Nämä tekniset sääntelystandardit on vahvistettu komission delegoidulla asetuksella (EU) 2017/653 vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1286/2014 täydentämisestä vahvistamalla teknisiä sääntelystandardeja avaintietoasiakirjojen esittämisestä, sisällöstä, uudelleentarkastelusta ja tarkistamisesta sekä tällaisten asiakirjojen toimittamisvaatimuksen noudattamiseen liittyvien ehtojen täyttämistä.

Komissio antoi 6.9.2021 delegoidun asetuksen tarvittavista muutoksista aiemmin antamaansa delegoituun asetukseen PRIIP-asetuksen siirtymäsäännöksen päättymisen osalta. Kyseinen asetus on komission delegoitu asetus (EU) 2021/2268 komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2017/653 vahvistettujen teknisten sääntelystandardien muuttamisesta useita sijoitusvaihtoehtoja sisältävien vähittäismarkkinoille tarkoitettujen paketoitujen ja vakuutusmuotoisten sijoitustuotteiden (PRIIP-tuotteet) tuottonäkymien perustana olevan menetelmän ja esitystavan, kulujen esittämisen ja yleisten kuluindikaattoreiden laskentamenetelmän ja aiempaa tuotto- tai arvonkehitystä koskevien tietojen esittämisen ja sisällön osalta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1286/2014 32 artiklassa tarkoitettujen rahasto-osuuksia tarjoavien PRIIP-tuotteiden kehittäjiin sovellettavan siirtymäjärjestelyn yhdenmukaistamisesta kyseisessä artiklassa vahvistetun pidennetyn siirtymäjärjestelyn kanssa, jäljempänä *komission muutettu delegoitu asetus*.

2.2 Sijoitusrahastodirektiivin muuttaminen

Sijoitusrahastodirektiivin 78 artiklassa edellytetään, että rahastoyhtiö laatii kunkin hoitamansa sijoitusrahaston osalta lyhyen asiakirjan, joka sisältää sijoittajalle annettavat avaintiedot, jotta kyseiset sijoittajat voivat kohtuullisen hyvin ymmärtää heille tarjotun sijoitusrahaston luonteen ja riskit ja voivat näin ollen tehdä perusteltuja sijoituspäätöksiä. Sijoitusrahastodirektiivissä ilmaisulla ”sijoittajalle annettavat avaintiedot” tarkoitetaan tätä asiakirjaa (eng. *key investor information document*, KIID, avaintietoesite). Sijoitusrahastodirektiivi sisältää myös tarkemmat säännökset sijoittajille annettavien avaintietojen keskeisestä sisällöstä, kielivaatimuksista, toimittamistavasta ja -ajankohdasta sijoittajalle sekä velvollisuudesta toimittaa sijoittajalle annettavat avaintiedot toimivaltaisille viranomaisille. Sijoitusrahastodirektiivin vaatimuksia sovelletaan riippumatta siitä, onko kyseessä ammattimainen vai ei-ammattimainen sijoittaja.

Sijoitusrahastodirektiivissä sijoittajalle annettavilla avaintiedoilla tarkoitetaan siten määrämukoista sijoitusrahaston keskeisimmistä ominaisuuksista kertovaa asiakirjaa, jonka tiedot esitetään tiettyssä järjestyksessä ja jonka tarkoituksena on helpottaa eri rahastojen keskinäistä vertailua. Avaintietoesitteessä kerrotaan ytimekkäästi rahaston sijoituspolitiikasta ja -tavoitteista, sijoittajalle syntyvistä kuluista ja veloituksista, riskeistä sekä aiemmasta arvonkehityksestä ja muista sijoittajan kannalta tärkeistä asioista. Tiedot esitetään yleiskielellä, jotta myös ei-ammattimaiset sijoittajat ymmärtävät ne.

Sijoitusrahastodirektiivin muutosdirektiivillä sijoitusrahastodirektiiviin on lisätty uusi 81 artikla. Kyseisen artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos sijoitusyhtiö tai jonkin hoitamansa sijoitusrahaston osalta rahastoyhtiö laatii, toimittaa, tarkistaa ja kääntää avaintietoasiakirjan, joka täyttää PRIIP-asetuksessa säädetyt avaintietoasiakirjoja koskevat vaatimukset, toimivaltaiset viranomaiset katsovat, että kyseinen avaintietoasiakirja täyttää sijoitusrahastodirektiivin 78–82 ja 94 artiklassa asetetut sijoittajalle annettaviin avaintietoihin sovellettavat vaatimukset.

Jäsenvaltioiden on lisäksi varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset eivät vaadi sijoitusyhtiötä tai jonkin sen hoitaman sijoitusrahaston osalta rahastoyhtiötä laatimaan sijoitusrahastodirektiivin mukaisesti sijoittajalle annettavia avaintietoja, jos se laatii, toimittaa, tarkistaa ja kääntää avaintietoasiakirjan, joka täyttää PRIIP-asetuksessa säädetyt avaintietoasiakirjoja koskevat vaatimukset. Direktiivin johdanto-osan 7. perustelukappaleen mukaan rahastoyhtiöiden olisi muiden kuin ei-ammattimaisten sijoittajien osalta jatkettava sijoittajalle annettavien avaintietojen laatimista sijoitusrahastodirektiivin mukaisesti, elleivät ne päättä laatia PRIIP-asetuksessa tarkoitettua avaintietoasiakirjaa. Tällaisissa tapauksissa kyseisille sijoittajille olisi toimitettava ainoastaan avaintietoasiakirja.

Sijoitusrahastodirektiivin mukaisen avaintietoesitteen ja PRIIP-asetuksen mukaisen avaintietoasiakirjan katsotaan olennaisilta osin kattavan samat tiedonantovaatimukset. Sen vuoksi on tarpeen varmistaa, ettei ei-ammattimainen sijoittaja saa samasta sijoitustuotteesta molempia asiakirjoja (direktiivin johdanto-osan 7. perustelukappale). PRIIP-asetuksen mukainen avaintietoasiakirja on myös avaintietoesitemalliin perustuva määrämukoinen tietosivu, jossa esitetään tuotteen keskeiset piirteet yksinkertaisella, ymmärrettävällä ja vertailukelpoisella tavalla. PRIIP-asetus sisältää myös sijoitusrahastodirektiivin tapaan yksityiskohtaiset säännökset siitä, milloin avaintietoasiakirja on annettava ei-ammattimaiselle sijoittajalle ja millä tavoin. Avaintietoesitettä koskeviin säännöksiin verrattuna PRIIP-asetuksen avaintietoasiakirjaa koskevilla säännöksillä pyritään tarkoituksella helpottamaan vertailua paljon useampien vähittäismarkkinoille tarkoitettujen sijoitustuotteiden kanssa. Sijoitustuotteiden keskinäinen vertailu ei siten rajautuisi muihin rahastotuotteisiin, vaan näiden lisäksi myös muihin PRIIP-tuotteisiin.

Komissio on arvioinut, että PRIIP-asetuksen nojalla annettu komission muutettu delegoitu asetus sisältää useita sellaisia muutoksia, joilla voidaan perustella sijoitusrahastodirektiivin mukaisen avaintietoositteen korvaaminen. Komissio yksilöi tällaisiksi muutoksiksi muun muassa vaatimuksen avaintietoasiakirjaan sisällytettävästä ulkoisesta linkistä tuotekohtaisiin ja vakiomenetelmällä laskettuihin tietoihin tuotto- tai arvonkehityksestä. Tämä auttaa ei-ammattimaisia sijoittajia hyödyntämään arvonkehitystä koskevia tietoja jatkossakin sen arvioimiseksi, kuinka hyvin kukin tuote on tuottanut suhteessa vertailuarvoonsa. Delegoituun asetukseen on myös tehty tarvittavia uudistuksia kokonaiskulujen ja liiketoimikulujen ilmoittamisen osalta.

Komission mukaan ei-ammattimaiset sijoittajat hyötyisivät lisäksi siirtymisestä käyttämään PRIIP-asetuksen mukaista yleistä riski-indikaattoria tuotteen riskitasoa kuvatessa. Tällä hetkellä sekä avaintietoositteessä että avaintietoasiakirjassa edellytetään synteettisen riski-indikaattorin laskemista perustuen erilaisten riskien yhteenlaskemiseen ja sanallisiin kuvauksiin. Sijoitustuotteen riski on esitettävä asiakirjassa seitsenportaisella asteikolla. Nykyiset laskentamenetelmät eroavat hieman toisistaan, mikä on saattanut hämmentää sijoittajia silloin, kun he vertailevat tuotteita eri sääntelykehysten välillä. Siirtyminen yhteiseen menetelmään voisi parantaa vertailtavuutta.

3 Nykytila ja sen arviointi

3.1 Sijoitusrahastolaki

Sijoitusrahastodirektiivin säännökset sijoittajalle annettavista avaintiedoista on pantu kansallisesti käytäntöön sijoitusrahastolain (213/2019) 15 luvussa rahasto-osuuksien markkinoinnista ja rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuudesta.

Sijoitusrahastolain 15 luvun 4 §:n mukaan rahastoyhtiön on kunkin hoitamansa sijoitusrahaston osalta laadittava lyhyt asiakirja, joka sisältää sijoittajalle annettavat avaintiedot (*avaintietoosite*). Avaintietoositteessä on oltava ilmainen "sijoittajalle annettavat avaintiedot" suomen tai ruotsin kielellä taikka Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä. Avaintietoositteessä on oltava sijoittajan ymmärrettävissä ilman muita asiakirjoja muun muassa sijoitusrahaston ja Finanssivalvonnan tunnistetiedot, lyhyt kuvaus sijoitustavoitteista ja sijoituspolitiikasta, aikaisemman tuottokehityksen tai tarvittaessa odotettavissa olevan tuottokehityksen esittely, tiedot kuluista ja liitännäisistä maksuista sekä tiedot sijoituksen riski-hyötyprofiilista sekä asianmukaiset ohjeet ja varoitukset kyseiseen sijoitusrahastoon sijoittamiseen liittyvistä riskeistä. Sijoitusrahastolain 15 luvussa säädetään lisäksi tarkemmista avaintietoositteen sisältöä koskevista vaatimuksista (5 §), avaintietoositteen toimittamisesta sijoittajalle etukäteen (10 §), avaintietoositteen pitämisestä saatavilla (11 §) sekä avaintietoositteen toimittamisesta Finanssivalvonnalle ja päivittämisestä (12 §).

Sijoitusrahastodirektiivin 78–82 artikla sijoittajalle annettavista avaintiedoista on pantu kansallisesti täytäntöön sijoitusrahastolain 15 luvun 4 ja 5 sekä 10–12 §:ssä. Sijoitusrahastodirektiivin 94 artikla tiedonantovelvollisuudesta yhteissijoitusyrityksen vastaanottavan jäsenvaltion alueella oleville sijoittajille on pantu kansallisesti täytäntöön 22 luvun 6 §:ssä ja 23 luvun 6 §:ssä. Koska sijoitusrahastodirektiivin muutosdirektiivi edellyttää jäsenvaltioiden varmistavan, että näissä artikloissa asetetut vaatimukset sijoittajalle annettavista avaintiedoista voidaan täyttää myös PRIIP-asetuksen mukaisella avaintietoasiakirjalla, on sijoitusrahastolain 15 lukuun sekä 22 luvun 9 §:ään ja 23 luvun 6 §:ään lisättävä tätä koskevat säännökset.

3.2 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) on pantu kansallisesti täytäntöön vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista ja direktiivin 2003/41/EY ja 2009/65/EY sekä asetuksen (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 1095/2010 muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/61/EU, jäljempänä *vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annettu direktiivi* tai *AIFMD*.

AIFMD sääntelee vaihtoehtorahastojen hoitajia ja vaihtoehtorahastojen markkinointia ammattimaisille sijoittajille. AIFMD antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden halutessaan kansallisesti sallia vaihtoehtorahastojen tarjoaminen myös ei-ammattimaisille sijoittajille. Suomen lainsäädännössä sallitaan vaihtoehtorahastojen tarjoaminen myös ei-ammattimaisille sijoittajille edellyttäen muun muassa, että vaihtoehtorahastojen hoitajalla on toimilupa ja että vaihtoehtorahastosta on tehty avaintietoesite samaan tapaan kuin sijoitusrahastodirektiivin mukaisesta sijoitusrahastosta. Avaintietoesitteen tavoitteena on ollut varmistaa, että sijoittaja voi kohtuullisesti ymmärtää tarjottavan sijoitustuotteen luonteen ja siihen liittyvät riskit, mutta samalla myös parantaa mahdollisuutta vertailla vaihtoehtorahastoja sijoitusrahastoihin sijoituskohteina (HE 94/2013 vp, s. 153)

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan sen, joka markkinoi vaihtoehtorahastoja, tulee ennen sijoituspäätöksen tekemistä toimittaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle 4 §:ssä tarkoitettu avaintietoesite tai PRIIP-asetuksessa tarkoitettu avaintietoasiakirja. Saman luvun 4 §:n mukaan vaihtoehtorahastojen hoitajan on laadittava jokaisesta ei-ammattimaiselle asiakkaalle markkinoimastaan vaihtoehtorahastosta lyhyt asiakirja, joka sisältää sijoittajalle annettavat avaintiedot (*avaintietoesite*). Avaintietoesitteessä on oltava ilmaisu "sijoittajalle annettavat avaintiedot" suomen tai ruotsin kielellä taikka Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä. Avaintietoesitteessä on oltava sijoittajan ymmärrettävissä ilman muita asiakirjoja vaihtoehtorahaston tunnistetiedot, lyhyt kuvaus sijoitustavoitteista ja sijoituspolitiikasta, aikaisemman tuottokehityksen tai tarvittaessa odotettavissa olevan tuottokehityksen esittely, kulut ja liitännäiset maksut sekä sijoituksen riskihyötyprofiili sekä asianmukaiset ohjeet ja varoitukset kyseiseen vaihtoehtorahastoon sijoittamiseen liittyvistä riskeistä. Sijoittajalle annettavia avaintietoja koskevista vaatimuksista on annettu tarkemmat säännökset valtiovarainministeriön asetuksella (228/2014) vaihtoehtorahastojen avaintietoesitteestä.

Koska Suomessa oli jo voimassa vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin perustuva vaatimus tuottaa vaihtoehtorahastosta avaintietoesite silloin, kun sitä tarjotaan ei-ammattimaiselle sijoittajalle, PRIIP-asetuksen täytäntöönpanon yhteydessä katsottiin, että Suomessa PRIIP-asetuksen mukaista siirtymäsäännöstä voitiin soveltaa myös vaihtoehtorahastoihin sikäli kuin niistä laaditaan avaintietoesite (HE 79/2016 vp, s. 6–7). Vaihtoehtorahastosääntely on siten mahdollistanut valinnan kansallisen avaintietoesitteen ja PRIIP-asetuksen mukaisen avaintietoasiakirjan välillä. Halutessaan vaihtoehtorahastojen hoitajilla on jo ennen PRIIP-asetuksen mukaisen siirtymäajan päättymistä ollut mahdollisuus siirtyä tuottamaan PRIIP-asetuksen tarkoittama avaintietoasiakirja. Vaihtoehtorahastojen hoitajan on kuitenkin täytynyt johdonmukaisesti noudattaa valintaansa. Mikäli palveluntarjoaja on luopunut PRIIP-asetuksen siirtymäsäännöksen mahdollistamasta avaintietoesitemallin käyttämisestä, ei valintaa ole saanut enää kyseisen rahaston osalta muuttaa.

Koska PRIIP-asetus ei enää siirtymäsäännöksen päätyttyä tunnista mahdollisuutta sallia poikkeusta avaintietoasiakirjan laatimisesta tarjottaessa vaihtoehtorahastoa ei-ammattimaiselle sijoittajalle, on vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 13 luvun säännökset avaintietoesitteestä syytä kumota. Ei-ammattimaisille sijoittajille markkinoitavien vaihtoehtorahastojen

osalta siirryttäisiin siten noudattamaan PRIIP-asetuksen vaatimuksia. Samalla olisi tarpeen kumota myös valtiovarainministeriön asetus vaihtoehtorahastojen avaintietoesitteestä.

3.3 Laki Finanssivalvonnasta

PRIIP-asetuksen edellyttämät kansalliset täytäntöönpanotoimet toteutettiin Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muutoksin (HE 76/2016 vp). Finanssivalvonnasta annettua lakia täydennettiin siten, että Finanssivalvonta määriteltiin PRIIP-asetuksessa tarkoitetuksi toimivaltaiseksi viranomaiseksi Suomessa. Samalla Finanssivalvonnalle säädettiin oikeus käyttää asetuksen edellyttämiä toimenpidevaltuuksia sekä määrätä hallinnollisia seuraamuksia PRIIP-asetuksen keskeisimpien säännösten rikkomisesta.

Finanssivalvonnassa annettuun lakiin sisältyy myös säännös, joka velvoittaa PRIIP-tuotteen kehittäjän tai myyjän toimittamaan avaintietoasiakirjan viranomaisille tiedoksi viimeistään silloin, kun tuotteiden tarjoaminen aloitetaan Suomessa. Sijoittajansuojan toteutuminen kannalta katsottiin, että avaintietoasiakirjan toimittaminen viranomaiselle lisäisi viranomaisen mahdollisuuksia seurata markkinoiden tuotetarjontaa sekä edistäisi Finanssivalvonnan mahdollisuuksia muiden valtuuksien kuten interventiovaltuuden käyttämiseen (HE 79/2016 vp, s. 5–6).

Finanssivalvonnasta annettua lakia ei ole tarpeen muuttaa nyt täytäntöön pantavan sääntelyn osalta.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi sijoitusrahastolakia sijoitusrahastodirektiivin muutosten täytäntöönpanemiseksi. Sijoitusrahastolakiin lisättäisiin säännökset siitä, että PRIIP-asetuksen mukainen avaintietoasiakirja täyttäisi laissa säädetyt vaatimukset sijoittajalle annettavasta avaintietoesitteestä.

Sijoitusrahastodirektiiviä vastaavalla tavalla sijoitusrahastolain avaintietoesitettä koskeva sääntely jäisi muilta osin ennalleen. Koska voidaan olettaa, että rahastoyhtiöt jatkossa täyttävät sijoitusrahastolain avaintietoesitettä koskevat vaatimukset laatimalla ja toimittamalla PRIIP-asetuksen mukaisen avaintietoasiakirjan, avaintietoesitettä koskevien säännösten itsenäinen merkitys jää jatkossa vähäiseksi. Ehdotus olisi kuitenkin tältä osin yhdenmukainen sijoitusrahastodirektiivin vaatimusten kanssa. Mahdolliset laajemmat muutokset sijoitusrahastolakiin jäisivät riippumaan sijoitusrahastodirektiivin uudistamisesta, mikä ei PRIIP-asetuksen siirtymäajan puitteissa ole toteutunut.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetusta laista ehdotetaan kumottavaksi kansalliset säännökset ei-ammattimaiselle asiakkaalle annettavasta avaintietoesitteestä. Kun PRIIP-asetuksen säännökset avaintietoasiakirjojen käytöstä tulevat sovellettavaksi myös ei-ammattimaisille asiakkaalle tarjottavien vaihtoehtorahastojen osalta, ei kansallisille säännöksille ole enää tarvetta.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Hallituksen esitykseen sisältyvillä ehdotuksilla ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia Suomessa toimiviin yrityksiin, sillä ehdotuksilla ei muuteta keskeisiltä osin sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain sisältöä eikä luoda markkinatoimijoille

uusia velvoitteita. Lähtökohtaisesti kansallisilla lakimuutoksilla rahastoyhtiöt ja vaihtoehtorahastojen hoitajat hyötyisivät oikeudellisen epävarmuuden vähentymisestä sekä siitä, ettei niille syntyisi päällekkäisiä tiedonantovaatimuksia PRIIP-asetuksessa säädetyn siirtymäajan päätyttyä.

Merkittävimmät taloudelliset vaikutukset johtuvat suoraan sovellettavasta PRIIP-asetuksesta. Asetuksen edellyttämän avaintietoasiakirjan tuottamisesta ja päivittämisestä aiheutuu kustannuksia erityisesti sijoitustuotteiden kehittäjille, joille kuuluu vastuu sijoitustuotteita koskevan avaintietoasiakirjan laatimisesta. PRIIP-asetus velvoittaa esittämään sijoittajalle annettavat keskeiset tiedot uudella tavalla määrämuotoisesti ja kootusti, mutta tietojen antamisen muodosta on jo säädetty osittain vastaavalla tavalla aiemmin sijoitus- ja vaihtoehtorahastojen osalta. Tiedonantovaatimukset eivät siten tule rahastoyhtiöille ja vaihtoehtorahastojen hoitajille kokonaan uusina vaatimuksina. PRIIP-asetuksen mukaisen siirtymäsäännöksen pidentäminen on antanut toimijoille aikaa valmistautua siirtymäajan päättymiseen vuoden 2022 lopulla ja siitä seuraavaan velvollisuuteen laatia PRIIP-asetuksen mukainen avaintietoasiakirja. Samalla toimijoille on annettu aikaa sopeutua avaintietoasiakirjan sisältöön kohdistuviin alemmantasoisen EUsäätelyn muutoksiin. Tiedonantovelvollisuuden muutokset synnyttävät toimijoille jonkin verran kustannuksia tietojärjestelmämuutosten, sijoittajamateriaalien ja asiakasprosesseihin tehtävien muutosten johdosta. Avaintietoasiakirjan tuottaminen vaatii dataa ja laskelmia sekä avaintietoasiakirjojen integroimista tietojärjestelmiin. Tämän teknisen valmistautumisen lisäksi tiedonantovelvollisuuden muutos edellyttää toimijoilta muutoksia sisäisiin prosesseihin sekä mahdollisesti tarvetta kouluttaa henkilöstöä ja tiedottaa jakelukanavia ja sijoittajia.

Kansallisten avaintietoesitettä koskevien säännösten kumoaminen tiukentaa vaihtoehtorahastoihin sovellettavaa tiedonantovelvollisuutta Suomessa verrattuna aiempaan sääntelyyn. Toisaalta vaihtoehtorahastojen hoitajien osalta PRIIP-asetuksen mukaisen siirtymäsäännöksen kansallinen ulottaminen myös vaihtoehtorahastoihin PRIIP-asetuksen täytäntöönpanon yhteydessä on jo antanut toimijoille mahdollisuuden tehdä omaan toimintamalliin parhaiten sopivan esitevaihtoehdon valinnan tämän siirtymäkauden aikana ja mahdollisesti myös helpottanut siten kustannuspaineita avaintietoesitteiden muutostöistä. Siirtymällä käyttämään PRIIP-asetuksen mukaista avaintietoasiakirjaa edistetään sääntelyn johdonmukaisuutta, helpotetaan valvontaa ja tuetaan eri sijoitustuotteiden tarjoajien välistä kilpailua.

Sijoitusrahastolakiin tehtävien muutosten tarkoituksena on välttää tilanne, jossa rahastoyhtiölle syntyisi velvollisuus tuottaa sekä PRIIP-asetuksen mukaisen avaintietoasiakirja että sijoitusrahastolain mukaisen avaintietoesite. Kyseiset asiakirjat koskevat samankaltaisia tiedonantovaatimuksia sijoittajia kohtaan, joten ehdotus vähentää rahastoyhtiöille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa, joka syntyisi, ellei sääntelyyn tehtäisi nyt esitettyjä muutoksia. Koska toimijat jatkossa täyttävät sijoitusrahastolain avaintietoesitettä koskevat vaatimukset laatimalla ja toimittamalla PRIIP-asetuksen mukaisen avaintietoasiakirjan, avaintietoesitettä koskevien säännösten itsenäisen merkitys jää jatkossa vähäiseksi.

Sijoittajien voidaan myös katsoa hyötyvän nyt ehdotetuista muutoksista, sillä ehdotus yhdenmukaistaa ei-ammattimaisille sijoittajille annettavaa sijoittajainformaatiota eri sijoitustuotteista EU:ssa. Sijoittajien kannalta yhdenmukaiset säännökset parantavat tuotteiden keskeisten ominaisuuksien tunnistamista ja helpottavat eri tuotteiden vertailua, mikä voi mahdollistaa sijoittajan kannalta tehokkaamman päätöksenteon. Sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain avaintietoesitettä koskeviin säännöksiin verrattuna PRIIP-asetuksen avaintietoasiakirjaa koskevilla säännöksillä pyritään tarkoituksella helpottamaan vertailua paljon useampien vähittäismarkkinoille tarkoitettujen sijoitustuotteiden kanssa. Sijoitustuotteiden keskinäinen vertailu ei siten rajautuisi pelkästään muihin rahastotuotteisiin, vaan näiden lisäksi myös

esimerkiksi strukturoituihin tuotteisiin sekä sijoittamiseen ja säästämiseen käytettäviin vakuutuksiin.

Koska avaintietoesitteen ja avaintietoasiakirjan esitystavoissa on eroja, päällekkäisten tiedonantovaatimusten poistamisella voidaan myös välttää sijoittajille keskenään erilaisista tiedoista mahdollisesti aiheutuva hämmennys. Esimerkiksi avaintietoesitteen ja avaintietoasiakirjan riski-indikaattorin laskentamenetelmät sekä tuotto-odotusten ja kulujen esittämistavat eroavat nyt hieman toisistaan, mikä saattaa hämmentää erityisesti ei-ammattimaisia sijoittajia, jotka yrittävät tehdä vertailuja eri sääntelykehyksissä. Siirtyminen yhdenmukaiseen esitystapaan parantaa vertailtavuutta. Laskentamenetelmän muutos voi kuitenkin johtaa myös siihen, että muutoin ennallaan olevasta sijoitus- tai vaihtoehtorahastosta esitetään jatkossa esimerkiksi erilaista riskiluokkaa. Tämä voi antaa sijoittajille aluksi harhaanjohtavan vaikutelman, että PRIIP-sääntelyn piiriin tulleesta rahastotuotteesta olisi tullut vähemmän riskialtis.

4.2.2 Vaikutukset viranomaisiin

Finanssivalvonta toimii PRIIP-asetuksessa ja sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena Suomessa. Ehdotuksilla on vaikutusta myös Finanssivalvonnan työmäärään siten, ettei sen tarvitse valvoa keskenään päällekkäisten tiedonantovelvollisuuksien täyttämistä samasta rahastotuotteesta siirtymäajan päätyttyä.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

Sijoitusrahastodirektiivin muutos ei jätä jäsenvaltioille kansallista liikkumatilaa täytäntöönpanossa. Direktiivin täytäntöönpano on parhaillaan kesken eri jäsenvaltioissa, minkä johdosta muiden jäsenvaltioiden suunnittelemista tai toteuttamista täytäntöönpanotoimista ei ole saatu tietoa.

6 Lausuntopalautte

[Täydennetään lausuntokierroksen jälkeen]

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Sijoitusrahastolaki

1 luku Yleiset säännökset

3 §. *EU-sääntelyyn liittyvät määritelmät.* Pykälän 11 kohtaan ehdotetaan lakiteknistä muutosta pykälään lisättävän uuden 12 kohdan johdosta. Pykälään lisättäisiin uusi 12 kohta, jossa määriteltäisiin myöhempiä viittaustarpeita varten PRIIP-asetus.

15 luku Rahasto-osuuksien markkinointi ja rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuus

13 §. *Sijoittajalle annettavien avaintietojen toimittamien avaintietoasiakirjalla.* Pykälä olisi uusi ja sillä pantaisiin täytäntöön sijoitusrahastodirektiivin uusi 82 a artikla saman direktiivin 78–82 artiklassa säädettyjen sijoittajalle annettaviin avaintietoihin sovellettavien vaatimusten osalta. Sijoitusrahastodirektiivin 78–82 artikla sijoittajalle annettavista avaintiedoista on pantu kansallisesti täytäntöön tämän luvun 4 ja 5 sekä 10–12 §:ssä. Rahastoyhtiö voisi siten jatkossa täyttää näissä pykälissä säädetty vaatimukset avaintietoesitteestä laatimalla, toimittamalla, tar-

kistamalla ja kääntämällä avaintietoasiakirjan, joka täyttää PRIIP-asetuksessa säädetty avaintietoasiakirjoja koskevat vaatimukset. Säännös soveltuisi riippumatta siitä, että onko kyseessä ammattimainen vai ei-ammattimainen sijoittaja.

22 luku **Rahastoyhtiön toiminta ja sijoitusrahaston markkinointi ulkomailla**

9 §. Tiedonantovelvollisuus ulkomailla. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 5 momentti*. Momentilla pantaisiin täytäntöön sijoitusrahastodirektiivin uusi 82 a artikla saman direktiivin 94 artiklassa säädettyjen sijoittajalle annettaviin avaintietoihin sovellettavien vaatimusten osalta. Sijoitusrahastodirektiivin 94 artiklan mukaisesti tässä pykälässä säädetään tiedoista ja asiakirjoista, jotka rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön, joka markkinoi Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, on annettava sijoittajille kyseisessä ETA-valtiossa. Uuden momentin mukaan rahastoyhtiö ja ulkomainen ETA-rahastoyhtiö voisivat siten jatkossa täyttää pykälässä säädetty vaatimukset avaintietoositteestä laatimalla, toimittamalla, tarkistamalla ja kääntämällä avaintietoasiakirjan, joka täyttää PRIIP-asetuksessa säädetty avaintietoasiakirjoja koskevat vaatimukset.

23 luku **Yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinointi Suomessa**

6 §. Yhteissijoitusyrityksen tiedonantovelvollisuus. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi *uusi 3 momentti*. Momentilla pantaisiin täytäntöön sijoitusrahastodirektiivin uusi 82 a artikla saman direktiivin 94 artiklassa säädettyjen sijoittajalle annettaviin avaintietoihin sovellettavien vaatimusten osalta. Sijoitusrahastodirektiivin 94 artiklan mukaisesti tässä pykälässä säädetään tiedoista ja asiakirjoista, jotka Suomessa osuuksiaan markkinoivan yhteissijoitusyrityksen on annettava sijoittajille Suomessa. Uuden momentin mukaan yhteissijoitusyritys voisi siten jatkossa täyttää pykälässä säädetty vaatimukset avaintietoositteestä laatimalla, toimittamalla, tarkistamalla ja kääntämällä avaintietoasiakirjan, joka täyttää PRIIP-asetuksessa säädetty avaintietoasiakirjoja koskevat vaatimukset.

7.2 Laki vaihtoehtorahastojen hoitajista

13 luku **Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle**

1 §. Edellytykset markkinoinnille. Pykälän 3 momentista ehdotetaan poistettavaksi viittaukset 4 §:ssä tarkoitettuun avaintietoositteeseen kyseisen pykälän kumoamisen johdosta. Vaihtoehtorahastojen hoitajalla ei olisi siten enää jatkossa mahdollisuutta valita tässä laissa säädetyn avaintietoositteiden ja PRIIP-asetuksen mukaisen avaintietoasiakirjan käyttämisen väliltä. Avaintietoasiakirjan muodosta ja sisällöstä sekä toimittamisesta ei-ammattimaisille asiakkaille säädettäisiin suoraan sovellettavassa PRIIP-asetuksessa. Lisäksi pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyisi 5 momentiksi. Uudessa 4 momentissa säädettäisiin voimassa olevaa 13 luvun 5 §:n 3 momenttia vastaavasti tiedonantovelvollisuutta koskevasta lisävaatimuksesta silloin, kun markkinointi kohdistuu ei-ammattimaisiin asiakkaisiin. Vaihtoehtorahastosta annettavat tiedot olisi kerättävä kattavasti yhteen selkeästi luettavaan asiakirjaan, joka olisi annettava ei-ammattimaiselle asiakkaalle kirjallisesti ennen sijoituspäätöksen tekemistä, jollei painavasta syystä muuta johdu.

4 §. Avaintietoosite. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi. Kansalliset säännökset avaintietoositteestä korvattaisiin PRIIP-asetuksen sääntelyllä.

5 §. Avaintietoositteiden lisätiedot ja kieli. Pykälä ehdotetaan kumottavaksi 4 §:n kumoamisen johdosta. Pykälän 3 momentin säännökset tiedonantovelvollisuutta koskevasta lisävaatimuksesta ehdotetaan sisällöltään siirrettäväksi saman luvun 1 §:n uuteen 4 momenttiin.

6 §. *Markkinointimateriaalit.* Pykälän 2 momentti ehdotetaan kumottavaksi 4 §:n kumoamisen johdosta.

7 §. *Asetuksenantovaltuus.* Pykälän 2 kohta ehdotetaan kumottavaksi 4 ja 5 §:n kumoamisen johdosta. Asetuksenantovaltuuden kumoamisen johdosta kumoutuu valtiovarainministeriön asetus vaihtoehtorahastojen avaintietoesitteestä.

22 luku **Seuraamukset, muutoksenhaku ja rikkomuksista ilmoittaminen**

2 §. *Seuraamusmaksu.* Pykälän 1 momentin 9 kohta ehdotetaan muutettavaksi. Kohdasta poistettaisiin viittaukset 13 luvun 4 §:n säännöksiin avaintietoesitteestä ja 5 §:n säännöksiin avaintietoesitteen lisätiedoista ja kielestä, koska kyseiset pykälät on ehdotettu kumottavaksi. Kohtaan päivitetäisiin viittaus 13 luvun 1 §:n uuteen 4 momenttiin, johon on sisällöltään siirretty voimassa olevan 13 luvun 5 §:n 3 momentin säännökset. Kyseiset säännökset ovat voimassa olevan lain mukaan olleet seuraamusmaksun alaisia.

8 Voimaantulo

Ehdotetaan, että lakiehdotukset tulevat voimaan 1.1.2023.

Sijoitusrahastodirektiivin muutosdirektiivissä edellytetään, että jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava direktiivin noudattamisen edellyttämät säännökset viimeistään 30.6.2022. Niiden on viipymättä ilmoitettava tästä komissiolle. Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä 1.1.2023 alkaen.

9 Suhde muihin esityksiin

[*Täydennetään tarvittaessa esityksen antamisen yhteydessä*]

10 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Ehdotuksella ei arvioida olevan vaikutuksia perustuslaissa turvattuihin perusoikeuksiin. Sijoitusrahastolakiin ehdotetun muutoksen tarkoituksena on varmistaa, että PRIIP-asetuksen mukaisesti laadittu avaintietoasiakirja täyttää myös sijoitusrahastolaissa asetetut edellytykset avaintietoesitteestä. 2. lakiehdotukseen sisältyvä muutos vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:n 1 momentin 9 kohdan säännöksiin seuraamusmaksusta vastaisi luonteeltaan ja sisällöltään voimassa olevaan lainsäädäntöön sisältyviä säännöksiä.

Edellä sanotun perusteella arvioidaan, että lakiehdotukset voidaan hyväksyä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Koska sijoitusrahastodirektiivin muutosdirektiivissä on säännöksiä, jotka ehdotetaan pantaviksi täytäntöön lailla, annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

sijoitusrahastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoitusrahastolain (213/2019) 1 luvun 3 §:n 11 kohta, sellaisena kuin se on laissa 527/2021, ja lisätään 1 luvun 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 527/2021, uusi 12 kohta, 15 lukuun uusi 13 §, 22 luvun 9 §:ään uusi 5 momentti ja 23 luvun 6 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

3 §

EU-sääntelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

11) *EU:n sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusasetuksella* sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010, (EU) N:o 575/2013, (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 806/2014 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2019/2033;

12) *paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksella* vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1286/2014.

15 luku

Rahasto-osuuksien markkinointi ja rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuus

13 §

Sijoittajalle annettavien avaintietojen toimittaminen avaintietoasiakirjalla

Tässä luvussa säädetyt vaatimukset avaintietoositteestä täyttää paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksen mukaisesti laadittu, toimitettu, tarkistettu ja käännetty avaintietoasiakirja.

22 luku

Rahastoyhtiön toiminta ja sijoitusrahaston markkinointi ulkomailla

9 §

Tiedonantovelvollisuus ulkomailla

Tässä pykälässä säädetyt vaatimukset avaintietoesitteestä täyttää paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksen mukaisesti laadittu, toimitettu, tarkistettu ja käännetty avaintietoasiakirja.

23 luku

Yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinointi Suomessa

6 §

Yhteissijoitusyrityksen tiedonantovelvollisuus

Tässä pykälässä säädetyt vaatimukset avaintietoesitteestä täyttää paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksen mukaisesti laadittu, toimitettu, tarkistettu ja käännetty avaintietoasiakirja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 13 luvun 4 ja 5 §, 6 b §:n 2 momentti sekä 7 §:n 2 kohta, sellaisena kuin niistä ovat 13 luvun 4 § osaksi laissa 229/2017, 13 luvun 7 §:n 2 kohta laissa 229/2017 ja 13 luvun 6 b §:n 2 momentti laissa 975/2021,

muutetaan 13 luvun 1 §:n 3 momentti ja 22 luvun 2 §:n 1 momentin 9 kohta, sellaisena kuin ne ovat, 13 luvun 1 §:n 3 momentti laissa 229/2017 ja 22 luvun 2 §:n 1 momentin 9 kohta laissa 214/2019, sekä

lisätään 13 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 229/2017, uusi 4 momentti, jolloin nykyinen 4 momentti siirtyy 5 momentiksi, seuraavasti:

13 luku

Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle

1 §

Edellytykset markkinoinnille

15

Sen joka markkinoi vaihtoehtorahastoja, tulee ennen sijoituspäätöksen tekemistä toimittaa ei-ammattimaiselle asiakkaalle paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksessa tarkoitettu avaintietoasiakirja.

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle on annettava 12 luvun 4 §:ssä säädetyt tiedot yhtenäisesti yhdessä asiakirjassa, jollei painavasta syystä tästä ole tarpeen Finanssivalvonnan luvalla poiketa.

22 luku

Seuraamukset, muutoksenhaku ja rikkomuksista ilmoittaminen

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden lainlyönnistä tai rikkomisesta määrätään vaihtoehtorahastojen hoitajille seuraamusmaksu, ovat:

9) 13 luvun 1 §:n 1, 3 ja 4 momentin säännökset edellytyksistä vaihtoehtorahaston markkinoille ei-ammattimaiselle asiakkaalle;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Sanna Marin

..ministeri Etunimi Sukunimi